PARLAMENTUL EUROPEAN 2009 - 2014

Document de şedinţă

14.6.2010 B7-0354/2010

PROPUNERE DE REZOLUŢIE

depusă pe baza declaraţiilor Consiliului şi Comisiei

în conformitate cu articolul 110 alineatul (2) din Regulamentul de procedură

referitoare la UE 2020 - noua strategie europeană pentru creştere economică şi locuri de muncă

Lothar Bisky, Nikolaos Chountis, Ilda Figueiredo, Patrick Le Hyaric, Kartika Tamara Liotard, Marisa Matias, Willy Meyer, Miguel Portas, Alfreds Rubiks, Eva-Britt Svensson, Kyriacos Triantaphyllides, Sabine Wils
în numele Grupului GUE/NGL

B7-0354/2010

Rezoluţia Parlamentului European referitoare la UE 2020 - noua strategie europeană pentru creştere economică şi locuri de muncă

Parlamentul European,

– având în vedere documentul de lucru al Comisiei din 24 noiembrie 2009 intitulat «Consultare privind viitoarea strategie „UE 2020”» (COM(2009)0647),

– având în vedere documentul de lucru al serviciilor Comisiei din 2 februarie 2010 intitulat „Document de evaluare a Strategiei de la Lisabona” (SEC(2010)0114),

– având în vedere Comunicarea Comisiei din 3 martie 2010 intitulată „Europa 2020: o strategie europeană pentru o creştere inteligentă, ecologică şi favorabilă incluziunii” (COM(2010)2020),

– având în vedere concluziile summitului de primăvară al Consiliului European din 26 martie 2010 privind Europa 2020 şi guvernanţa economică,

– având în vedere declaraţia şefilor de stat sau de guvern ai ţărilor din zona euro din 7 mai 2010,

– având în vedere concluziile reuniunii extraordinare a Consiliului Afaceri Economice şi Financiare din 9-10 mai 2010,

– având în vedere articolul 110 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât inegalităţile din ce în ce mai mari înregistrate în ultimul deceniu, până în anii 2007-2008, în ceea ce priveşte distribuirea veniturilor şi a bogăţiei (creşterea profiturilor şi a bogăţiei, scăderea bruscă a proporţiei muncii în venitul naţional) au fost principala forţă motrice care a dus la creşterea enormă a investiţiilor în pieţele financiare şi la crearea unor bule speculative („noua economie” pe internet, sectorul imobiliar etc.);

B. întrucât politica UE, în general, şi Strategia de la Lisabona, în particular, au accentuat aceste tendinţe datorită faptului că s-au concentrat pe „competitivitate”, reducerea costurilor, desfiinţarea statului bazat pe protecţia socială, pieţe ale muncii tot mai flexibile, liberalizarea pieţelor, în general, şi dereglementarea pieţelor financiare, în particular;

C. întrucât politicile UE, în general, şi Strategia de la Lisabona au stimulat, aşadar, o politică protecţionistă a statelor membre, fiecare încercând să devină mai competitiv pe seama altor state membre, şi au pregătit terenul, în multe state membre, pentru evoluţii economice spectaculoase dar nesustenabile, bazate pe îndatorare dar fiind în esenţă bule economice, fapt ce a dus, pe de o parte, la creşterea deficitelor de cont curent în aceste state membre, iar pe de altă parte, la o creştere economică la fel de nesustenabilă, bazată pe competitivitate, în alte state membre, acestea din urmă creând surplusuri de cont curent enorme prin aplicarea unei politici de deflaţie salarială însoţită de o cerere internă scăzută;

D. întrucât instituţiile europene şi guvernele statelor membre nu au acordat atenţia cuvenită divergenţelor economice tot mai mari rezultate în urma acestei concurenţe în cadrul zonei euro şi în cadrul UE-27, fiind convinse, în mod eronat, că instabilitatea economică poate rezulta numai în urma inflaţiei sau a iresponsabilităţii bugetare;

E. întrucât, prin urmare, Strategia de la Lisabona şi structura monetaristă a proiectului UE sunt responsabile în mare măsură pentru declanşarea crizei economice şi financiare, precum şi pentru nerealizarea propriilor obiective de la Lisabona, deoarece au pregătit terenul pentru o contaminare cu „active toxice” prin intermediul dereglementării pieţelor financiare şi au promovat bule speculative şi în „economia reală”; întrucât nu este convingătoare teza conform căreia eşecul Strategiei de la Lisabona poate fi atribuită, pur şi simplu, aplicării sale insuficiente de către statele membre, lipsei unui control ş.a.m.d.;

F. întrucât liderii Uniunii Europene, în ciuda discursurilor omniprezente privind măsurile europene colective şi solidaritatea, au demarat o politică protecţionistă şi profitoare vizând să salveze sectorul financiar şi să ofere stimulente fiscale în vederea redresării economice cu ajutorul unor sisteme naţionale care concurează între ele; întrucât Programul European de Redresare Economică adoptat de consiliu în Decembrie 2008 aşa şi nu a dus la o reacţie la criză din partea UE mai coordonată; întrucât măsurile de salvare a băncilor şi cele fiscale implementate până în prezent au trecut pe umerii societăţii pierderile sectorului financiar şi ale celui industrial şi au încetinit recesiunea, dar nu a generat un proces de redresare;

G. întrucât aceste planuri de redresare au fost elaborate fără a se ţine seama de perspectiva de gen şi întrucât femeile sunt, în general, excluse în continuare de la procesele de luare a deciziilor privind măsurile de redresare economică şi financiară; întrucât diferite măsuri de stimulare produc rezultate diferite pentru femei şi pentru bărbaţi; întrucât, într-o primă fază a crizei, cel mai mult au avut de suferit sectoarele economice dominate de bărbaţi (cum ar fi industria automobilelor, industria construcţiilor etc.), devine clar că efectele pe termen mediu şi lung ale îndatorării tot mai mari a statelor vor avea un impact foarte puternic asupra sectoarelor în care majoritatea lucrătorilor sunt femei, în special asupra locurilor de muncă din sectorul public şi al celor din sectoarele serviciilor sociale, de sănătate şi de îngrijire organizate şi/sau subvenţionate la nivel public;

H. întrucât PIB-ul a scăzut cu 4,1% în UE în 2009; întrucât unele state membre înregistrează şi în acest an o creştere economică negativă, iar perspectiva la nivelul UE pentru 2010 prezintă, în cel mai bun caz, pentru UE-27, o rată a creşterii fragilă şi inertă de 0,7%, cu o rată medie a şomajului în UE-27 de două cifre, cu stagnarea salariilor şi cu inversarea continuă a efectului de levier al nivelului ridicat de îndatorare al sectorului privat; întrucât sectorul privat nu este încă în măsură să genereze noi investiţii din cauza nivelului scăzut al utilizării capacităţilor, a perspectivelor economice sumbre şi a problemelor persistente privind accesul întreprinderilor la credite;

I. întrucât la sfârşitul lui 2009, Consiliul European a convenit asupra unei „strategii de ieşire” şi a lansat procedurile pentru deficit excesiv împotriva a 20 de state membre, cerându-le să îşi reducă deficiturile bugetare sub 3% din PIB până în 2013-2014 sau mai devreme; întrucât multe state membre au lansat deja atacuri asupra salariilor şi au pus în aplicare reduceri drastice ale cheltuielilor publice, determinând salariile şi pensiile din

sectorul public să scadă, reducând şi privatizând serviciile publice, precum şi măsuri de majorare a TVA, a contribuţiilor sociale şi a vârstei de pensionare stabilite prin lege;

J. întrucât „strategia de ieşire” a UE şi practicile sectorului financiar revelează un profund sentiment cinic: nivelul deficitelor este înalt şi datoria publică creşte vertiginos în special pentru că guvernele au salvat sectorul financiar de la rezultatele speculaţiilor practicate de acesta şi de la daunele pe care le provoca economiei; întrucât pieţele financiare se întorc acum chiar împotriva guvernelor care le-au salvat în primul rând, iar guvernele plasează sarcina de a rambursa datoria publică faţă de aceiaşi creditori din sectorul financiar pe umerii populaţiei de rând, adică pe umerii lucrătorilor şi ai pensionarilor etc., ale căror locuri de muncă, salarii, prestaţii sociale şi drepturi sunt atacate;

K. întrucât, în evaluarea sa a programelor de stabilitate şi convergenţă în 24 de state membre, evaluare efectuată la 17 şi 24 martie 2010 şi la 14 aprilie 2010, Comisia le-a îndemnat pe majoritatea dintre acestea să reducă şi mai mult cheltuielile publice şi să implementeze mai multe „reforme structurale”; întrucât Comisia propune instituirea unor mecanisme pentru o supraveghere mai strictă a deficitelor statelor membre în cadrul planificării bugetare pe termen mediu a acestora; întrucât concluzia Consiliului de primăvară privind „guvernanţa economică” sprijină, de asemenea, aplicarea articolului 136 din tratat (TFUE) ca pe un instrument de realizare a unei supravegheri bugetare mai stricte, precum şi axarea pe provocările stringente privind competitivitatea şi evoluţia balanţei de plăţi;

L. întrucât aceste măsuri bugetare stricte promovate de Comisie şi Consiliu şi aplicate de majoritatea statelor membre măresc presiunea deflaţionistă exercitată asupra unei economii care este încă fragilă şi în stagnare, desfiinţează „stabilizatorii automaţi”, cum ar fi sistemele de protecţie socială şi investiţiile publice, care s-au dovedit eficace opunând rezistenţă recesiunii, riscând astfel să readucă economia în stare de recesiune şi spulberând orice speranţă de reducere a datoriei publice şi de consolidare bugetară,

M. întrucât, pe acest fundal, Comisia Europeană a propus cinci obiective pentru noua strategie UE 2020, ca demonstraţie a „realismului” său presupus; întrucât aceste obiective se bazează în mare măsură pe obiectivele fostei Strategii de la Lisabona; întrucât Consiliul de primăvară al UE nu a reuşit să găsească un acord cu privire la obiectivele ce vizează persoanele ce părăsesc şcoala devreme şi învăţământul superior, precum şi cu privire la reducerea sărăciei şi la excluziunea socială; întrucât aceste din urmă obiective sunt remarcabile în contextul retoricii înflăcărate a guvernelor statelor membre şi a Consiliului privind necesitatea de a investi în oameni şi în competenţe şi privind abordarea cu cea mai mare seriozitate a problemei sărăciei în Anul european de luptă împotriva sărăciei 2010;

N. întrucât politicile UE, Strategia de la Lisabona şi, în special, strategia UE 2020 evită în mare măsură să trateze problema tranziţiei demografice şi problema tranziţiilor spaţiale legate de aceasta, care au loc în acelaşi timp (fiind caracterizate de tendinţe de urbanizare rapidă, precum şi de proiectarea la nivel urban a tendinţelor demografice naţionale),

Observaţii generale cu privire la strategia Europa 2020 şi la guvernanţa economică a UE

1. subliniază că strategia de ieşire sado-monetaristă a UE nu va permite statelor membre să

realizeze o consolidare bugetară, deoarece stabilizatorii automaţi, precum protecţia socială şi investiţiile publice, îşi vor pierde eficacitatea din cauza acestei strategii, salariile vor scădea şi, ca urmare, cererea internă şi veniturile fiscale se vor reduce; subliniază că „guvernanţa economică a UE” propusă de Consiliu în conformitate cu aceste principii va duce la regres social, la o economie şi mai slabă şi la destabilizarea integrării şi democraţiei europene;

2. subliniază că, prin urmărirea acestor măsuri bugetare stricte, nu va fi posibilă generarea unor investiţii suficiente pentru asanarea ecologică a economiei, crearea de noi locuri de muncă, îmbunătăţirea educaţiei, a competenţelor şi a cunoştinţelor profesionale, precum şi pentru combaterea sărăciei şi a excluziunii sociale, în vederea îndeplinirii obiectivelor UE 2020, indiferent de cât de ambiţioase sau neambiţioase vor fi în final aceste obiective după elaborarea lor de către Consiliu în iunie 2010; prin urmare, consideră că strategia UE 2020 se bazează de la bun început pe promisiuni fără fond şi că efectuarea de analize anuale ale „programelor naţionale de reformă” ar putea să nu merite efortul;

3. consideră că strategia UE 2020 este lipsită de ambiţie chiar şi în comparaţie cu Strategia de la Lisabona, care a eşuat; îşi exprimă atitudinea foarte critică faţă de faptul că egalitatea femeilor nu este tratată în niciun fel în cadrul strategiei UE 2020; subliniază că, în contextul ratelor crescute ale şomajului, strategia nu oferă o concentrare clară asupra modului în care acesta ar putea fi redus efectiv prin intermediul unor instrumente politice în domeniul economic şi al ocupării forţei de muncă, pentru a realiza o dezvoltare sustenabilă şi ocuparea în întregime a forţei de muncă;

4. subliniază că, în cazul Strategiei de la Lisabona, cel mai mult conta nu obţinerea de rezultate în realizarea obiectivelor acesteia, ci respectarea dogmei neoliberale; ţările nordice şi Ţările de Jos au avut rezultate mai bune decât SUA în ceea ce priveşte crearea de locuri de muncă şi erau primele printre statele membre ale UE în ceea ce priveşte rata ocupării forţei de muncă (la nivel general, pentru femei, pentru lucrătorii în vârstă etc.), deţinând în acelaşi timp locuri de vârf în clasamentele mondiale privind „competitivitatea”, durabilitatea ecologică şi ratele scăzute ale sărăciei; consideră că ar fi fost logic să fie promovate valorile, politicile şi instrumentele cele mai egalitariste, cu caracterul social şi ecologic cel mai pronunţat, care erau consacrate în „modelele nordice” ca un criteriu de referinţă pentru Uniunea Europeană, însă Comisia şi Consiliul au insistat, în schimb, ca aceste ţări să mărească gradul de flexibilitate al pieţelor muncii şi să promoveze „reforme structurale” neoliberale în ciuda faptului că aveau cele mai bune rezultate;

5. subliniază că, în ciuda unor discursuri superficiale privind „asanarea ecologică a economiei” şi coeziunea socială, spiritul neoliberal şi direcţia politică a strategiei UE 2020 rămân, în mare, aceleaşi ca în Strategia de la Lisabona: axarea pe „competitivitate”, un grad mai mare de liberalizare în cadrul pieţei unice, promovarea unei privatizări mai profunde prin intermediul parteneriatului de tip public-privat, revitalizarea spiritului de antreprenoriat – ca şi cum toate aceste politici nu ar fi contribuit la declanşarea crizei economice (de exemplu, rolul deciziilor nechibzuite în afaceri în dezvoltarea noii economii şi a bulelor provocate de inovarea financiară, precum şi în spargerea ulterioară a acestora);

Măsuri eficace şi coordonate în următorii 3-5 ani vor avea un rol decisiv pentru depăşirea stagnării, promovarea dezvoltării durabile şi combaterea şomajului

6. insistă asupra faptului că, pentru următorii 3-5 ani, sunt necesare stimulente fiscale suplimentare pentru a combate stagnarea economică şi a elabora o nouă strategie iniţială pentru ocuparea forţei de muncă: un nou plan de redresare a UE, mai consistent şi mai bine focalizat, în ale cărui componente să fie generalizată egalitatea de gen, care să mobilizeze un procent din PIB-ul UE în fiecare an pentru investiţii într-o dezvoltare durabilă din punct de vedere ecologic, social şi economic, în vederea promovării echităţii, a angajării integrale a forţei de muncă la locuri de muncă de calitate, a asanării ecologice a economiei, a realizării unei securităţi sociale, a eradicării sărăciei şi excluziunii sociale, precum şi în vederea realizării unei coeziuni sociale şi teritoriale mai consistente în tot spaţiul UE; subliniază că aceste acţiuni trebuie însoţite de măsuri similare la nivelul statelor membre, care să fie coordonate în mod coerent între ele şi cu măsurile de la nivelul UE;

7. subliniază că numai o redresare în forţă a economiei şi o creştere calitativă a nivelului ocupării forţei de muncă în condiţii decente şi potrivit unor standarde înalte pot asigura reducerea pe termen mediu a deficitelor publice şi a datoriilor publice; subliniază că, de facto, Pactul de stabilitate şi creştere nu a fost aplicat în 2008 şi 2009 pentru a permite statelor membre să lanseze programe de redresare; insistă ca Pactul de stabilitate şi creştere să nu fie aplicat;

8. propune ca investiţiile făcute în cadrul noului plan de redresare al UE şi în cadrul iniţiativelor de redresare ale statelor membre să fie îndreptate către dezvoltarea durabilă, cum ar fi economiile de energie şi sursele de energie regenerabile, producţia nepoluantă şi prevenirea producerii de deşeuri, dezvoltarea urbană durabilă şi locuinţele, agricultura organică, pescuitul durabil şi conservarea ecosistemelor, îmbunătăţirea eficienţei de utilizare a apei şi a resurselor, conversia industriei armamentelor, extinderea şi îmbunătăţirea serviciilor publice, a educaţiei, a asistenţei medicale, a îngrijirii pe termen lung, a serviciilor sociale şi a economiei bazate pe protecţia socială, acordarea de sprijin sectoarelor construcţiei de locuinţe sociale, îngrijirii şi educaţiei, combaterea sărăciei şi a excluziunii sociale în vederea promovării creării unor locuri de muncă declarate ecologice şi legale;

9. subliniază că accesul egal la îngrijire reprezintă unul dintre pilonii modelului pe care se sprijină statul social bazat pe solidaritate şi egalitate şi că viitorul economiilor din cadrul UE şi al statelor noastre sociale va depinde în mare măsură de modul în care vor fi organizate nevoile de îngrijire tot mai mari; subliniază că serviciile de îngrijire din societăţile noastre actuale reprezintă o parte importantă atât a economiei oficiale, cât şi a celei neoficiale, unde majoritatea lucrătorilor sunt femei, care, de multe ori, nu beneficiază de condiţii de muncă adecvate şi/sau de siguranţă; solicită ca strategia 2020 să abordeze problema sectorului acordării de îngrijiri, cu obiectivul de a îmbunătăţi condiţiile de muncă şi de a consolida prestarea serviciilor de îngrijiri în sectorul public şi accesul egal la îngrijire pentru toţi;

10. propune ca o parte din programele de investiţii din cadrul planului de redresare să se adreseze în special ramurilor industriei care au suferit cel mai mult în urma crizei, pentru a

da curs nevoii de a realiza o angajare integrală şi în condiţii decente a forţei de muncă: conversia industriei automobilelor în servicii de transport durabil, extinderea reţelelor feroviare şi furnizarea de servicii feroviare regionale cu caracter cuprinzător şi inclusiv din punctul de vedere al teritoriilor (programul Rail Europe 2025), promovarea de şantiere navale ecologice şi stabilizarea industriei siderurgice în acest sens; insistă ca UE şi statele membre să însoţească astfel de acţiuni de conversie cu măsuri menite să păstreze locurile de muncă, cu măsuri de formare profesională, recalificare şi dezvoltare a competenţelor şi să asigure tranziţia de la un loc de muncă la altul pentru lucrătorii din industriile vizate;

11. subliniază că UE şi statele membre ar trebui să pună în aplicare mecanisme pentru dirijarea publică focalizată şi controlată în mod democratic a investiţiilor din cadrul noului plan de redresare către sectoarele economiei care au fost afectate cel mai mult de criză, către industriile şi serviciile durabile emergente şi către regiunile dezavantajate; insistă asupra implicării şi participării active a celor afectaţi de aceste investiţii; subliniază că, ori de câte ori statele membre oferă ajutoare, recapitalizare şi garanţii financiare pentru întreprinderile care se află într-o situaţie dificilă, acest lucru ar trebui să ducă, în mod corespunzător, la cote publice mai mari în drepturile de vot şi în profiturile viitoare şi ar trebui să fie folosit pentru a influenţa strategiile de investiţii ale întreprinderilor; subliniază că statele membre ar trebui să pună în aplicare măsuri pentru sporirea gradului de democraţie economică şi să modifice guvernanţa întreprinderilor pentru a consolida poziţia lucrătorilor, a sindicatelor şi a consumatorilor, precum şi dimensiunea socială şi de mediu a opţiunilor strategice ale întreprinderilor şi serviciilor publice;

12. propune ca iniţiativele emblematice înaintate de Comisie în cadrul UE 2020 privind un program pentru noi competenţe şi locuri de muncă, o Europă care utilizează resursele în mod eficient, o Uniune a inovaţiilor şi politica industrială ar trebui să fie strâns legate de planul de redresare al UE, reformulate şi raţionalizate pentru a sprijini dezvoltarea durabilă;

13. subliniază că măsurile de reducere a timpului de lucru sprijinite în perioada 2009-2010 de unele state membre prin intermediul sistemelor de protecţie socială s-au dovedit eficiente pentru a ţine în frâu şomajul şi a asigura lucrătorilor un loc de muncă remunerat; invită UE şi statele membre să promoveze reducerea timpului de lucru în toate domeniile de activitate fără reducerea salariilor lucrătorilor şi crearea de noi locuri de muncă pentru a evita creşterea volumului de muncă, acestea putând fi, eventual, coroborate cu reducerea, ca o măsură de tranziţie, a ajutoarelor pentru întreprinderi în perioada de stagnare economică;

14. invită UE şi statele membre să promoveze reconcilierea vieţii profesionale şi private care poate fi cel mai bine realizată prin reînnoirea modelului standard de angajare: contracte permanente de muncă cu o normă întreagă mai redusă decât în general şi, de asemenea, stabilirea de reguli pentru lucrul cu fracţiune de normă, astfel încât doar locurile de muncă cu fracţiune de normă (15 - 25 ore pe săptămână) justificate şi protejate din punct de vedere social să poată fi oferite celor care doresc să lucreze cu fracţiune de normă; subliniază nevoia de a plasa munca cu fracţiune de normă şi cea cu normă întreagă pe poziţie de egalitate în ceea ce priveşte salariul pe oră, drepturile la educaţie şi la învăţare continuă, oportunităţile de carieră şi protecţia socială;

15. subliniază că Strategia europeană pentru ocuparea forţei de muncă (EES) şi liniile directoare privind ocuparea forţei de muncă pentru următorul ciclu 2010-2013 nu trebuie să se întemeieze pe o abordare bazată pe flexicuritate, ci să aibă drept punct central de referinţă conceptul „muncii de calitate”, concentrându-se asupra promovării calităţii muncii, a îmbunătăţirii securităţii şi incluziunii sociale, a consolidării drepturilor existente ale lucrătorilor şi a introducerii unor drepturi noi, a promovării sănătăţii şi securităţii la locul de muncă, a unei gestionări mai bune a riscurilor sociale şi a unei mai bune reconcilieri a vieţii profesionale cu cea privată; insistă ca statele membre să ia măsuri eficiente pentru a elimina treptat ocuparea precară şi atipică a forţei de muncă;

16. insistă asupra elaborării de către Consiliu şi Comisie a unei Garanţii europene pentru tineret, care să asigure dreptul fiecărei persoane tinere din UE la un loc de muncă adecvat şi bine plătit, conform calificărilor şi competenţelor sale, la o ucenicie, o formare profesională suplimentară sau o combinaţie între muncă şi formare profesională, imediat după intrarea în şomaj;

17. consideră că scăderea salariilor şi faptul că lucrătorii europeni sunt obligaţi să accepte salarii inferioare vor declanşa deflaţia, reducând puterea de cumpărare şi cererea internă şi crescând riscul ca economia să intre din nou în recesiune; insistă asupra necesităţii de a stabili plafoane minime reale de salarizare atât pentru locurile de muncă cel mai prost plătite de pe piaţa muncii (salariu minim în plus faţă de conceptul de salariu decent), cât şi pentru cele foarte bine plătite (plafoane maxime de salarizare, de exemplu, salariu de 20 de ori mai mare decât salariul mediu), aplicarea principiului egalităţii de tratament şi a salariului egal pentru muncă egală sau muncă de valoare egală la acelaşi loc de muncă, pentru a permite o evoluţie ascendentă a salariilor care să contracareze inflaţia, o creştere a productivităţii şi o componentă solidă de redistribuire a veniturilor;

18. consideră că guvernanţa economică a UE trebuie să analizeze temeinic dezechilibrele de cont curent din cadrul UE-27, cum ar fi ţări din sudul si estul Europei care înregistrează deficite importante de cont curent sau ţări precum Germania, Austria şi Olanda care înregistrează excedente mari de cont curent; subliniază că ţările care înregistrează un excedent trebuie să îşi direcţioneze dezvoltarea economică către consolidarea cererii interne şi a propriei economii naţionale; propune crearea la nivelul UE-27 a unui „mecanism de compensare la nivelul Uniunii” prin care ţările excedentare să plătească ţărilor deficitare dobânzi pozitive pe termen lung, oferindu-le astfel posibilitatea de a investi în modernizarea producţiei, a serviciilor şi a infrastructurii, de a creşte productivitatea şi de a reduce deficitele de cont curent;

19. subliniază că, în urma estimărilor Comisiei, datoria publică a ţărilor UE-27 va creşte în medie cu 84% sau mai mult în 2011, în ciuda eforturilor de consolidare fiscală ale statelor membre; subliniază că evoluţiile recente privind un eventual eşec al Greciei în evitarea falimentului ar putea declanşa „scenariul cel mai nefavorabil” ca şi alte state membre să nu îşi mai poată plăti datoriile, aruncând în aer zona euro; consideră că, pentru a împiedica un astfel de scenariu, este urgent nevoie de elaborarea unui „plan B” bazat pe un ansamblu de politici prin care să se negocieze cu băncile şi instituţiile financiare anularea şi ajustarea datoriei publice, precum şi pe o serie de acţiuni îndrăzneţe ale BCE de adoptare a unor măsuri neconvenţionale pentru a-şi extinde bilanţul şi pentru a-şi monetiza datoria prin achiziţionarea de obligaţiuni de stat prin intermediul instrumentarului de „operaţiuni

structurale” în scopul evitării colapsului economic;

Noi surse de finanţare şi noi reglementări pentru o redresare durabilă

20. invită Consiliul să extindă mandatul Băncii Europene de Investiţii (BEI) şi al Băncii Europene pentru Reconstrucţie şi Dezvoltare (BERD) astfel încât politicile de creditare ale acestora să acopere întreaga gamă de instrumente prevăzute de Planul european de redresare (care să includă, de exemplu, politica industrială durabilă etc.);

21. invită Consiliul să creeze o obligaţiune UE emisă de Banca Europeană de Investiţii, garantată colectiv de guvernele UE-27 şi susţinută de veniturile fiscale naţionale, precum şi de sprijin sub formă de lichidităţi din partea Băncii Centrale Europene la o rată a dobânzii de 1%; subliniază că o astfel de obligaţiune UE comună nu ar trebui utilizată numai pentru a combate speculaţiile financiare şi pentru a elimina diferenţele actuale ale datoriei publice naţionale, ci şi pentru a finanţa noul Plan UE de redresare; subliniază că de această creare de credite prin intermediul unei obligaţiuni UE comune ar trebui să beneficieze nu numai ţările din zona euro, ci şi toate statele membre; consideră că, prin finanţarea investiţiilor prin intermediul BEI în locul împrumuturilor de pe pieţele private de capital, UE şi statele membre ar economisi bani pe care i-ar putea folosi pentru stimularea altor investiţii;

22. subliniază că, prin coordonarea investiţiilor publice de către BEI, poate fi realizată o creştere între 1,5% şi 2% a ocupării forţei de muncă şi a veniturilor, oferind astfel perspective cu privire la autofinanţarea într-o mare măsură a măsurilor adoptate în cadrul Planului UE de redresare;

23. subliniază că orice sprijin financiar oferit statelor membre prin intermediul obligaţiunilor UE trebuie să fie structurat în jurul principiilor modelului social european, gestionarea strictă a reducerii cheltuielilor sectorului public, îngheţarea salariilor deflaţioniste etc. şi eşalonat pentru a se evita măsurile prociclice de austeritate bugetară; solicită Consiliului să revoce cerinţele de condiţionalitate impuse Greciei, precum şi cele impuse Lituaniei, României şi Ungariei în contextul asistenţei de urgenţă din partea UE şi a FMI;

24. invită Consiliul să introducă o taxă asupra operaţiunilor financiare (FTT) pentru a stopa speculaţiile şi a garanta că sectorul financiar contribuie în mod echitabil la redresarea economiei şi la refinanţarea poverii fiscale a operaţiunilor publice de salvare; subliniază că, potrivit unor studii recente, o FTT generală la nivel european de 0,1% ar putea ridica veniturile anuale la 2,1% din PIB (aproximativ 262 miliarde de euro); propune ca veniturile obţinute din FTT generală să fie destinate asistenţei pentru dezvoltare, măsurilor anticriză şi promovării dezvoltării durabile;

25. subliniază că băncile continuă să aibă o garanţie implicită, dar solidă asupra salvării sectorului public, chiar şi după operaţiunile de salvare şi garanţiile guvernamentale (în valoare de 3000 de miliarde de euro), dar, în acelaşi timp, acestea nu trebuie să plătească niciun comision pentru aceasta; invită Consiliul să convină asupra unui sistem de introducere a unor taxe pe pasivul bilanţier al băncii (cu excepţia depozitelor); subliniază că, prin modularea prelevării în funcţie de volumul bilanţului, guvernele pot aplica o taxă mai ridicată marilor bănci, rezolvând astfel problema băncilor care devin „prea mari ca să

dea faliment”;

26. solicită statelor membre să mărească impozitele asupra bonusurilor băncilor şi ale directorilor, a veniturilor din capital (dividende, rate ale dobânzilor), asupra câştigurilor de capital şi marilor averi şi moşteniri, folosind încasările obţinute pentru a creşte investiţiile din sectorul public; subliniază că poate fi astfel consolidată dinamica cererii şi încorporată într-o strategie de dezvoltare durabilă socială şi de mediu în vederea reducerii deficitelor pe termen mediu; subliniază că, pentru a sprijini consolidarea fiscală, statele membre ar trebui să prevadă reducerea cheltuielilor militare şi a subvenţiilor dăunătoare mediului înconjurător;

27. subliniază că fondurile suplimentare destinate Planului european de redresare ar trebui mobilizate prin reducerea bugetului UE în ceea ce priveşte, de exemplu, cheltuielile militare şi de apărare, energia nucleară şi fuziunea nucleară, proiectele fondurilor structurale şi proiectele TEN dăunătoare mediului; consideră, de asemenea, că este necesară instituirea unor măsuri de sprijin bugetar pentru ţările aflate într-o situaţie de criză mai profundă, în special prin anticiparea finanţărilor comunitare, fără implicarea omologilor naţionali; solicită Comisiei şi Consiliului să prelungească recenta relaxare a normelor privind ajutoarele de stat, cel puţin atât timp cât predomină stagnarea şi rata ridicată a şomajului;

28. este de părere că sectorul financiar trebuie să acţioneze în primul rând şi mai ales în interesul public, acceptând profituri mai scăzute şi fiind orientat către prevenirea riscurilor şi obiective pe termen lung, în loc de profituri pe termen scurt; consideră că este nevoie urgentă de o deschidere a sectorului bancar către sectorul social şi de crearea unui pol financiar aflat în proprietate publică (bănci naţionalizate, case de economii locale şi regionale, bănci cooperative) în vederea orientării creditelor către investiţii utile din punct de vedere social şi al mediului prin care să se creeze locuri de muncă de calitate, cu respectarea drepturilor lucrătorilor; este de părere că procesul decizional privind politicile de credit din sistemul financiar trebuie să fie supus controlului public democratic, cu participarea democratică a angajaţilor şi a consumatorilor;

29. insistă asupra unor măsuri ferme în vederea combaterii speculaţiilor de pe piaţa financiară; subliniază că sunt necesare măsuri imediate (de urgenţă) pentru a interzice vânzarea în lipsă fără prevalidare şi contractele swap pe riscul de credit (credit default swaps) şi pentru instituirea unei agenţii publice de rating la nivel european; subliniază că ar trebui să se interzică utilizarea fondurilor speculative şi fondurilor de capital să opereze pe teritoriul UE sau cel puţin ca acestea să fie supuse unor restricţii deosebite, centrele financiare offshore să fie închise şi, de asemenea, investiţiile fondurilor de pensii să se limiteze strict la obligaţiunile guvernamentale europene, fiind interzise investiţiile acestora în fonduri speculative sau de capitale privat, operaţiuni de schimb, produse derivate şi capitaluri proprii; invită Comisia şi Consiliul să urgenteze adoptarea unor reglementări mai stricte de supraveghere a sectorului financiar;

Alte observaţii referitoare la obiectivele şi domeniile de acţiune ale Strategiei Europa 2010

30. sprijină propunerea preşedinţiei spaniole de a fixa egalitatea de gen ca obiectiv general al

Strategiei UE 2020; insistă asupra includerii în strategie a unui capitol specific privind egalitatea de gen, care să completeze principiul integrării perspectivei de gen; subliniază că un astfel de capitol specific ar trebui să abordeze toate aspectele strategiei 2020 menite în mod specific să contribuie la o mai mare egalitate între femei şi bărbaţi, cum ar fi revizuirea sistemelor de protecţie socială în vederea eliminării elementelor generatoare de inegalităţi de gen, asigurarea unor condiţii mai bune de muncă în sectoarele în care predomină femeile, reducerea şomajului involuntar la finalul unui contract cu fracţiune de normă, egalitatea de gen în ceea ce priveşte formarea profesională şi educaţia etc.;

31. solicită stabilirea obiectivului de reducere a diferenţelor de remunerare între femei şi bărbaţi cu 0-5% până în 2020, precum şi a unor obiective privind furnizarea unor servicii de asistenţă accesibile, flexibile şi de înaltă calitate pentru toţi, în special accesul la facilităţile de îngrijire a copiilor, propunându-şi să asigure 70% din îngrijirile necesare pentru copiii în vârstă de 0-3 ani şi 100% pentru copiii între 3-6 ani; insistă asupra introducerii în perioada de timp acoperită de Strategia UE 2020 a unor obiective specifice în vederea acordării de îngrijiri şi altor persoane dependente, inclusiv persoanelor în vârstă, pe baza unei evaluării continue a nevoilor actuale şi potenţiale de îngrijire;

32. consideră că obiectivul principal al Strategiei UE 2020 privind nivelul global al ratei de ocupare a forţei de muncă (75%) ar trebui să fie stabilit şi pentru rata de ocupare a forţei de muncă în rândul femeilor, ambele fiind calculate pe baza echivalenţilor normă întreagă; propune ca obiectiv suplimentar reducerea şomajului la jumătate până în 2015;

33. solicită stabilirea unor obiective principale mai ambiţioase în materie de climă şi energie: reducerea emisiilor de CO2 cu 40% până în 2020 şi cu 80% până în 2050 faţă de anul 1990 şi creşterea cu 35% a ponderii energiilor regenerabile în cadrul furnizării de energie până în 2020; propune stabilirea unor obiective specifice de reducere a emisiilor în sectorul transporturilor, inclusiv în sectoarele de transport aerian şi maritim; solicită stabilirea unor obiective suplimentare de reducere a resurselor utilizate şi de prevenire a producerii de deşeuri; insistă, în acest context, asupra necesităţii de a lansa o „strategie de salvare a biodiversităţii” în vederea refacerii ecosistemelor şi o „verificare a ecosistemelor” în cadrul politicilor sectoriale, cum ar fi agricultura, dar şi transportul, energia şi amenajarea teritoriului; solicită o revizuire profundă a politicii agricole comune cu scopul de a promova suveranitatea alimentară în fiecare ţară şi de a reduce importurile de produse alimentare, acordând prioritate producţiei locale şi consumului local ca instrumente de combatere a schimbărilor climatice;

34. regretă faptul că Comisia menţionează conservarea energiei, a resurselor naturale şi a materiilor prime doar în contextul „competitivităţii viitoare a industriei şi a economiilor noastre”, acestea fiind astfel subordonate intereselor de afaceri conform cărora sunt acceptabile numai măsurile care aduc profituri imediate; solicită revizuirea mecanismului de dezvoltare curată şi a sistemului de comercializare a cotelor de emisii care, în realitate, subminează în mod grav obiectivul de reducere a emisiilor de CO2 pe teritoriul UE şi în lume;

35. îndeamnă Consiliul să ajungă la un acord cu privire la un obiectiv general de reducere a sărăciei la jumătate până în 2015; îşi exprimă regretul profund cu privire la faptul că Comisia a redus eficacitatea propunerii anterioare cu privire la iniţiativa emblematică

privind platforma europeană de combatere a sărăciei, care ar trebui să garanteze în prezent că beneficiile dezvoltării şi ocupării forţei de muncă sunt distribuite la nivel global, astfel încât persoanele care se confruntă cu sărăcia să poată fi în măsură să joace un rol activ în societate; insistă asupra faptului că UE trebuie să vizeze eradicarea sărăciei şi excluziunii sociale şi nu numai să le ofere persoanelor sărace posibilitatea de a-şi îmbunătăţi situaţia disperată, prin facilitarea accesului la servicii;

36. insistă asupra solicitărilor sale privind o abordare cu obiective clare de combatere a sărăciei şi a excluziunii sociale, în special asupra unui obiectiv general de reducere a sărăciei în rândul copiilor cu 50% până în 2012, de eliminare a problemei persoanelor fără adăpost până în 2015, asupra unui obiectiv UE în ceea ce priveşte salariul minim (acorduri statutare şi colective la nivel naţional, regional şi sectorial) de acordare a unei remuneraţii de cel puţin 60% din salariul mediu respectiv (la nivel naţional, sectorial etc.), asupra unui obiectiv UE privind sistemele de venituri minime şi sistemele de contribuţie de înlocuire a veniturilor, care să ofere un ajutor social egal cu cel puţin 60% din venitul naţional median egalizat şi de stabilire a unui calendar privind data realizării acestui obiectiv de către toate statele membre; subliniază că problema lipsei locuinţelor adecvate trebuie abordată la nivel european şi al statelor membre pentru a elimina problema persoanelor fără adăpost;

37. ia act de faptul că Consiliul de primăvară a convenit cu privire la abordarea blocajelor în calea dezvoltării în cadrul UE 2020, printre altele prin cunoaşterea mai în detaliu a pieţei unice; ia act de faptul că Comisia are în vedere un număr mare de iniţiative în acest sens până în 2012; critică cu fermitate faptul că strategia pentru piaţa internă a Comisiei şi a Consiliului vizează consolidarea agendei privind liberalizarea şi privatizarea; insistă asupra revizuirii în detaliu a strategiei privind piaţa unică, al cărei punct principal ar trebui să fie reprezentat de cetăţeni, nu de marile întreprinderi, stabilind o dimensiune socială şi de mediu solidă, bazată pe obiective specifice şi măsurabile care să reflecte interesele lucrătorilor, ale consumatorilor şi ale IMM-urilor;

38. critică cu fermitate angajamentul Comisiei şi Consiliului de a continua agenda vizând „o mai bună reglementare”, redenumită „reglementarea inteligentă” în cadrul UE 2020, care are ca scop limitarea abilităţii de reglementare a autorităţilor publice; subliniază că nu numai consecinţele grave ale crizei financiare au demonstrat necesitatea urgentă a unei consolidări fundamentale a reglementării publice; subliniază necesitatea de a consolida evaluările obligatorii ale durabilităţii obiectivelor de mediu, socială, privind genul şi egalitatea şi de a evalua costurile ca urmare a luării de măsuri sau a lipsei acestora; subliniază că statele membre trebuie să aibă dreptul de a stabili controlul preţurilor pentru a adapta preţurile din ce în ce mai ridicate ale produselor de bază;

39. ia act de concluziile Consiliului de primăvară privind stabilirea unei „dimensiuni externe” a UE 2020 pentru „a promova interesele şi poziţiile proprii la nivel global prin participarea la pieţe deschise şi corecte la nivel mondial”; avertizează cu privire la o politică comercială mai agresivă a UE şi reiterează necesitatea ca politica comercială să respecte standarde sociale, de mediu şi de drepturile omului cu scopul de a realiza eradicarea sărăciei, durabilitatea şi dezvoltarea, precum şi comerţul just şi echitabil între UE şi ţările în curs de dezvoltare;

Guvernanţa economică a UE, mecanismul european de stabilizare financiară şi dezbaterea Consiliului cu privire la modificarea tratatului

40. critică propunerile grupului operativ prezidat de Preşedintele Consiliului European şi de cel al Consiliului ECOFIN privind monitorizarea fiscală mai strictă şi măsurile vizând „reforma structurală” pentru a aborda chestiunile legate de competitivitate şi de balanţa de plăţi în cadrul zonei euro;

41. ia act de decizia consiliului ECOFIN de stabilire a unui mecanism european de stabilizare financiară cu un volum total de până la 500 de miliarde EUR, pe baza articolului 122 alineatul (2) din tratat şi a unui acord interguvernamental al statelor membre din zona euro, care are ca scop să furnizeze sprijin financiar statelor membre aflate în dificultate; este de acord că este necesar un mecanism de stabilitate pentru a contracara pericolul efectului de domino al unui eventual faliment al unui stat membru al zonei euro; cu toate acestea, se opune cu fermitate ca activarea şi asistenţa acordată de mecanismul de stabilitate să facă obiectul unei condiţionalităţi sporite, în aceeaşi măsură ca şi sprijinul recent acordat de UE/FMI, şi ca FMI să ia parte la măsurile de finanţare;

42. se opune cu fermitate intenţiei Comisiei şi Consiliului de a crea un cadru pentru politici de consolidare fiscală mai accelerată ale statelor membre, de a solicita Portugaliei şi Spaniei, în special, să ia măsuri suplimentare importante de consolidare în 2010 şi 2011 şi de a impune norme şi proceduri de monitorizare mai stricte statelor membre ale zonei euro şi sancţiuni mai eficiente decât cele prevăzute în prezent de pactul de stabilitate şi creştere; consideră că astfel de politici nu conduc decât la o agravare deflaţionistă a crizei, impunând politici prociclice şi anti-sociale statelor membre care se confruntă cu dificultăţi din punct de vedere economic;

43. ia act de faptul că Consiliul ECOFIN a subliniat necesitatea de a înregistra progrese rapide în ceea ce priveşte reglementarea şi monitorizarea pieţei financiare, în special pieţele instrumentelor derivate şi rolul agenţiilor de rating, precum şi contribuţia substanţială a sectorului financiar la costurile crizelor; invită Comisia şi Consiliul să urgenteze elaborarea unor propuneri eficiente în acest sens;

44. salută recenta modificare a politicilor macro-economice în cadrul FMI, care susţine renunţarea la condiţionalitatea generată de măsurile bugetare de austeritate, liberalizarea, privatizarea şi politicile de dereglementare şi care îşi propune să facă posibil controlul mişcărilor de capital şi o rată a inflaţiei de 4%; sugerează că UE ar trebui să se angajeze într-un proces similar de modificare a măsurilor sale în materie de politică macroeconomică şi guvernanţă economică;

45. consideră că orice dezbatere importantă privind modificarea Tratatului UE pentru a ţine seama de crize trebuie să se axeze în primul rând pe renunţarea la structura monetaristă consacrată în acesta, prin: abolirea criteriilor nefuncţionale de la Maastricht, inutile pentru Uniunea Monetară Europeană, stabilirea unor criterii care să vizeze „convergenţa reală” şi mecanismele de ajutor pentru ca statele membre să realizeze efectiv acest lucru, revocarea pactului de stabilitate şi creştere şi înlocuirea acestuia cu un pact pentru ocuparea forţei de muncă şi dezvoltare durabilă, modificarea statutului Băncii Centrale Europene astfel încât aceasta să răspundă în mod democratic pentru acţiunile sale şi să renunţe la „independenţa

sa absolută”, redefinirea misiunii sale pentru a sprijini dezvoltarea economică echilibrată şi durabilă, ocuparea deplină a forţei de muncă, stabilitatea financiară şi stabilitatea preţurilor şi a ratei de schimb, acestea fiind câteva dintre cele mai importante modificări pe care ar trebui să le vizeze tratatul;

46. insistă, având în vedere dezbaterea privind piaţa unică, asupra introducerii unei clauze de progres social în legislaţia primară a UE care să stipuleze că drepturile fundamentale, în general, şi dreptul la grevă, acţiune sindicală şi negocieri colective etc. primează întotdeauna asupra „libertăţilor fundamentale” pe piaţa internă;

47. încredinţează Preşedintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluţie Consiliului, Comisiei şi parlamentelor naţionale.